

A

SF

Ændringsforslag til Vejle Kommunes budget 2024-2027

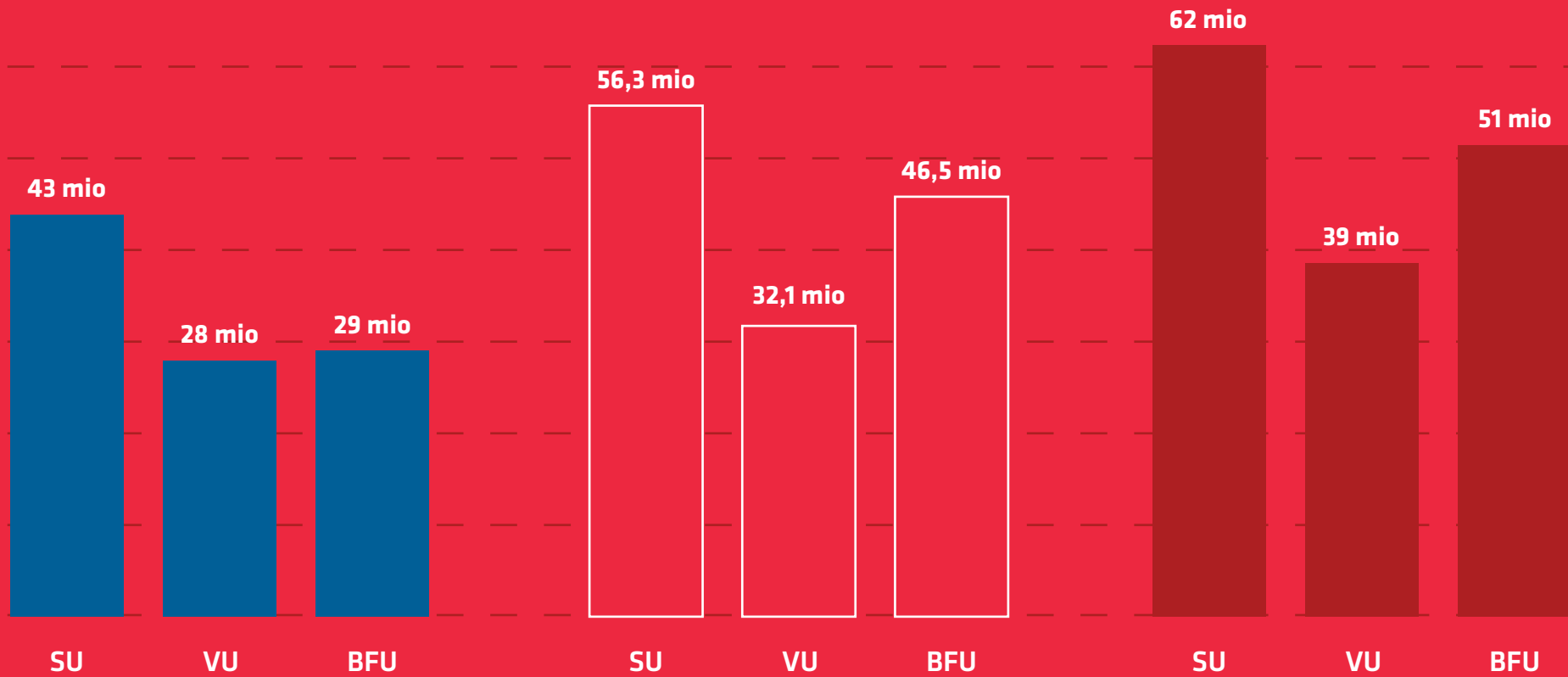
Væksten giver Vejle Kommune mulighed for at give velfærden et tiltrængt løft

Medlemmerne af S og SF i Vejle Byråd er enige om at fremlægge et fælles budgetforslag til Byrådets 2. behandling 4. oktober 2023.

Økonomiforvaltningens minimumstildelinger for at undgå besparelser

Det er mulighedernes tid i Vejle Kommune. Det historisk store økonomiske råderum 279,5 mio. kr. i 2024, skal udmønte sig i et højere serviceniveau!

Vejle Kommune er et centrum for vækst og udvikling, ikke bare målt op mod de største kommuner, men også set i forhold til alle landets kommuner. I 2019-2023 er Vejle Kommunes indbyggertal vokset med 5,3% svarende til, at der er kommet 6.119 nye borgere til. Det er den suverænt største befolkningsvækst i Region Syddanmark, den største vækst blandt de 8 største kommuner og den 5. højeste befolkningsvækst af alle landets kommuner.

Den høje befolkningsvækst følges af markante indkomststigninger og lav ledighed hos kommunens borgere. Med en stigning i udskrivningsgrundlaget pr. borger på 8,1% fra 2023-2024 har borgerne i Vejle Kommune den højeste fremgang i indtægterne blandt de 16 største kommuner i Danmark – og den 5. højeste fremgang af alle landets kommuner.

Befolkningsvæksten og stigningen i indtægterne bidrager til at Vejle Kommune opnår markante skatteindtægter på trods af den 3. laveste skatteprocent af alle landets kommuner. Væksten i Vejle Kommune er derfor den helt afgørende forudsætning for at der, på trods af en stram kommuneaftale, samlet er et råderum ved budgetlægningen for 2024 på 279,5 mio. kr. og 258,9 mio. kr. i 2025.

Det store råderum er opstået ved øgede skatteindtægter, men også på baggrund af at Vejle Kommune i en årrække, har været den absolut billigst drevne kommune i Landet.

Det kalder på handling. Der er behov for at udvide kapacitet og bemanning for at vedligeholde kvalitet og serviceniveau.

Væksten i Vejle Kommune giver et godt udgangspunkt for budgetlægningen for 2024, men med væksten følger et behov for mere velfærd. I Vejle Kommune forventes en række markante udfordringer på velfærdsområderne i de kommende år. Disse udfordringer imødekommer vi med øgede driftsbudgetter på 152 mio. kr. årligt. Samtidig er det afgørende at foretage nye investeringer, hvis Vejle Kommune også i fremtiden skal være attraktiv, tiltrække borgere og virksomheder og dermed bibeholde vækstpotentialer.

S og SF ønsker at hæve det generelle serviceniveau i Vejle Kommune ved at hæve budgetterne på såvel velfærds som klimaområderne. Men vi prioriterer udviklingen i og af hele Vejle Kommune.

S og SF er enige om at udfordringerne og væksten i Vejle Kommune bedst imødekommes ved at bringe langt det meste af råderummet i 2024 og 2025 i spil – til gavn for borgerne.

Vi gør det med kloge investeringer. Gammel gæld eftergives med midler fra kassen, i stedet for at nedskrive rådighedsrammen.

S og SF har valgt at anvende bufferen på 20 mio. kr. Det er økonomisk ansvarligt, da vi har valgt at anvende dem til at gøre fagudvalgenes budgetter mere robuste. Samme logik ligger bag ved nedskrivningen af reservepuljen med 27 mio. kr. årligt.

På trods af de øgede budgetter til fagudvalgene, vil der også i fremtiden være behov for at tænke i måder at arbejde på. Måske kan opgaverne løses på en mere hensigtsmæssig måde. Men det skal altid komme borgeren til gode, så frigivet tid og økonomi bliver på området. Samtidig skal vi sikre fortsat mulighed for faglig udvikling og gode arbejdsvilkår for medarbejderne i Vejle Kommune

De politiske forhandlinger i Vejle Kommune har taget udgangspunkt i den vedtagne budgetstrategi for 2024-2031. Strategien understøttes af tre fokusområder "Rekruttering og Velfærd", "Balanceret Vækst", og "Klima". Fokusområderne er bundet sammen af forudsætningen om en "Sikker økonomistyring". Forhandlingerne bygger på det udarbejdede oplæg til budget i balance, hvor opgaven har været at sikre det størst mulige økonomiske råderum til brug for politiske prioriteringer. Desuden afspejler budgettet den imellem KL og Regeringen

indgåede økonomiaftale for 2024 og den kurs, regeringens økonomiske politik varsler de kommende år for kommunerne. Som en del af oplægget til budget i balance er der indarbejdet et forslag til administrative besparelser for 14 mio. kr.

Det er muligt i de prioriterede budgetter, at ”købe besparelserne tilbage”.

Fokus på at det økonomiske fundament bevares

Vejle Kommunes robuste økonomi hviler på den høje vækst og på en ansvarlig økonomisk styring, hvor der altid er finansiering bagved beslutningerne.

Vejle Kommune ønsker at understøtte overholdelsen af den samlede økonomiaftale mellem KL og regeringen. Vi vil dog stå hårdt fast på, at vi netop lever op til den aftale, så længe vi holder vores ønsker til rammeudvidelse under de 118 mio. kr. vi blev tilgodeset med, ved den seneste kommunale udligningsreform. S og SF vil naturligvis mødes, hvis der i finansloven tildeles yderligere finansiering til kommunerne.

Det er afgørende, at der tages hånd om eventuelle ubalancer, så snart de opstår, så de ikke vokser sig for store. S og SF ønsker i den forbindelse, at udvalgene på baggrund af forliget får afstemt forbrugsforventninger for 2024. Det skal foregå på udvalgenes møder i efteråret 2023. Med vedtagelsen af dette budget, og deraf mere robuste fagudvalgsbudgetter, er rammeoverholdelse nemmere, uden at gå på kompromis med serviceniveauet.

Selvom Vejle Kommune er blandt de absolut billigste kommuner i forhold til administrative omkostninger på konto 6, er den overvejende del af de administrative besparelser alligevel fundet på den smalle

definition af administration. I de kommende år forventes et ydre pres på at nedbringe administrationsudgifterne yderligere. Her skal besparelsen udmøntes ud fra den bredere administrative definition. Derfor er det nødvendigt at der sættes fokus på regelforenkling og afbureaukratisering og at der i den forbindelse ses på strukturer og funktioner inden for kommunens drift på tværs af hele den kommunale organisation.

Velfærd og rekruttering

Den offentlige velfærd i de danske kommuner har igennem de seneste år været under pres. Udfordringerne bunder både i stigende udgifter og i vanskeligheder ved at finde kvalificeret personale. Der er tale om en fælleskommunal udfordring som forventeligt vil fortsætte i årene frem mod 2030. En stor del af udfordringerne skyldes de demografiske bevægelser, hvor der bliver større generationer blandt børnene og de ældre. Dertil kommer de øgede investeringer i en højere kompleksitet på det specialiserede socialområde samt en opgavelidning fra regioner mod kommuner. Udfordringerne vil vokse frem mod 2030 og vil resultere i, at der også i årene fremover er behov for at foretage fornuftige prioriteringer, når enderne skal nå sammen. Udfordringerne kan ikke alene løses med flere midler, men kalder som nævnt også på, at der tænkes og handles på nye måder. Det giver nærværende ændringsforslag gode muligheder for.

S og SF er med budget 2024 og overslagsårene 2025-27 enige om, at velfærdsområderne skal prioriteres. Det store økonomiske råderum skal både bruges til at lette områderne for gammel gæld og til at give bedre forudsætninger for at skabe balance i det kommende budget for 2024.

Med aftalen for budget 2024 og overslagsårene har vi valgt at prioritere 152 mio. kr. varigt til velfærdsområderne fra 2024. Dertil kommer afvikling af gammel gæld for yderligere 107 mio. kr. Dermed gives fagudvalgene bedre forudsætninger for at arbejde med serviceniveauet for at sikre de fremtidige balancer. Både de økonomiske og de menneskelige. Det er en vigtig forudsætning for ikke at forøge udfordringerne med sygefravær, rekruttering og fastholdelse.

Fremtiden skal ikke tynges af fortidens gæld – derfor prioriteres der 107 mio. kr. til at afskrive gæld fra 2022 og 2023.

Et af de områder, som har været under størst økonomisk pres igennem den seneste tid, er seniorområdet. Presset skyldes både befolkningsudviklingen, hvor der bliver flere ældre og en opgaveglidning fra regioner mod kommuner. Udgiftspreset har ført til at Seniorudvalget har oparbejdet en gæld på 36 mio. kr. som følge af 2022-regnskabet. Samtidig har Voksenudvalget oparbejdet en gæld på 12,4 mio. kr. i 2022. Disse gældsposter har S og SF valgt at finansiere i forbindelse med forligsaftale for budget 2024. Det betyder at Seniorudvalget og Voksenudvalget ikke skal foretage nedskæringer for at betale den gamle gæld. Det samme gør sig gældende for 2023, hvor også underskuddet på BFU-området dækkes.

Seniorområdet styrkes med 62 mio. kr. årligt fra 2024.

Med aftalen for budget 2024 og overslagsårene styrkes seniorområdet med samlet godt 300 mio. kr. set over den kommende 4-årige periode. Heraf er de 62 mio. kr. varige midler fra 2024 og frem.

Det anerkendes dog, at demografien også i de kommende år vil lægge et pres på området.

Der afsættes desuden 3,5 mio. kr. i 2024 under Seniorudvalget til finansiering af et vaskeanlæg til hjælpemidler.

S og SF har besluttet at hæve budgettet Seniorudvalget med 62 millioner årligt. Det giver fagudvalget de økonomiske muskler til at genoverveje beslutningerne om at lukke cafetilbuddet på Holmen, det visiterede dagcenter på Hejlskov, oprettelsen af flere sygeplejeklinikker, eller hvad udvalget måtte ønske at prioritere anderledes. Midlerne er til stede i dette budget. Der vil stadig være behov for at kigge ind i udvalgets økonomi. Det gælder alle fagudvalgene i Vejle Kommune.

Børn og unge prioriteres med yderligere 359 mio. kr. set over de kommende 4 år. Heraf er de 51 mio. kr. varige driftsmidler fra 2024 mens de resterende 155 mio. kr. gives som anlægsbevillinger til udvidelse af kapaciteten på dagtilbudsområdet.

I de kommende år forventes der at komme endnu flere børn og unge i Vejle Kommune. Det vil påvirke behovet for mere personale på dagtilbud og skoler. Samtidig er det specialiserede børneområde et af de områder som er under pres både nationalt og lokalt i Vejle Kommune, herunder er der behov for flere sagsbehandlere på området. Med budget 2024 har S og SF valgt at der skal være en kapacitet, som understøtter, at der også i fremtiden er fokus på trivsel og velfærd for børn og unge. Derfor tildeles Børne- og Familieudvalget 51 mio. kr. årligt som skal imødekomme behovene.

S og SF ønsker en styrket folkeskole. Partierne ønsker en analyse af udfordringerne af de mest fagligt og økonomisk pressede matrikler.

Det ønskes ligeledes analyseret på fordele og ulemper med en nyopført folkeskole i den nye Rosborgbydel.

S og SF er opmærksomme på, at høj kvalitet i dagtilbud er helt afgørende for børn og unges trivsel og for at ruste børn til skolelivet. Udvalget opfordres derfor til, indenfor de afsatte midler, at arbejde med fastholdelse og rekruttering af dagplejere bl.a. via bedre rammevilkår. Og til at arbejde med at frisætte dagtilbuddene mere, så der kan frigøres tid fra visitationsprocesser, pædagogiske "skal"-værktøjer mv. til børnetid og understøtning af dagtilbuddenes muligheder for at lave udviklende aktiviteter som musik, bevægelse, naturture mv.

Vi opfordrer samtidigt udvalget til at prioritere projektet Home Start, samt projektet Skoleskak.

S og SF er enige om at det stigende børnetal også medfører et behov for højere kapacitet på dagtilbudsområdet. Derfor afsættes der anlægsmidler til finansiering af nye daginstitutioner i de kommende 4 år. I alt tildeles 155 mio. kr. Det fordeler sig med 20 mio. kr. i 2024 stigende til 45 mio. kr. i 2025-2027. Midlerne afsættes i en pulje under Børne- og Familieudvalget. Puljen kan både omsættes til udbygninger af de eksisterende institutioner og til helt nye institutioner. Bl.a. kan det prioriteres at sikre gode udendørsfaciliteter ifm. flytningen af SFO til Ikærskolen, for at gøre plads til en daginstitution. Der skal løbende være afrapportering af puljens udmøntning til Økonomiudvalget før sommerferien og inden årets udgang startende fra år 2024. Fagudvalgets øgede budget skal blandt andet gå til drift af de nye dagtilbudspladser.

Voksenudvalget tildeles yderligere 39 mio. kr. i 2024 og frem

De seneste år har der over hele landet vist sig et behov for øgede investeringer på det specialiserede voksenområde herunder til flere sagsbehandlere. Det skyldes i høj grad en højere kompleksitet i borgernes behov. Det gælder også for Vejle kommune. Derfor afsætter forligspartierne 39 mio. kr. årligt til Voksenudvalget. Midlerne skal bidrage til, at kommunen også i fremtiden vil kunne tage vare på borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsettelser.

Det øgede driftsbudget for området, giver udvalget mulighed for at hæve serviceniveauet.

Partierne ser gerne af udvalget fastholder såvel Housing First samt Peer to Peer, stofindtagelsesrummet og andre gode tilbud til gavn for sårbare.

S og SF vil igangsætte et ombygningsprojekt af institutionen Tinghøj. Formålet er at modernisere til mere tidssvarende boliger. Kommunen har som en del af forligsaftalen for 2024 ansøgt om en statslig pulje på 25 mio. kr. i 2024. Lånefinansieringen bevirker, at udgiften falder udenfor anlægsrammerne. Hvis ansøgningen mod forventning ikke imødekommes, vil forligspartierne drøfte spørgsmålet i 2024. I de kommende budgetår forventes der at være behov for yderligere finansiering. Forligspartierne vil søge om den resterende finansiering fra de statslige puljer i forbindelse med de kommende budgetforhandlinger.

Der gives desuden 2 mio. kr. varigt fra 2024 og frem til sundhedsinitiativer og genoptræning for at understøtte opgaveglidning fra regionerne ved Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

Initiativer for at understøtte fremtidens arbejdskraft i Vejle Kommune

Den lave ledighed er en forudsætning for Vejle Kommunens indtægtsgrundlag. En stor del af dette handler om den erhvervsrettede indsats for den unge befolkning. Det er essentielt, at der er fokus og ressourcer til at sikre at vores unge generation også i fremtiden kommer godt ind på arbejdsmarkedet. Med budgetforliget for 2024 har det været muligt at bruge finansiering til beskæftigelsesindsatser, da dette område ikke er underlagt de statslige rammeforpligtigelser. På den baggrund har partierne valgt at prioritere 5 mio. kr. til Arbejdsmarkedsudvalget fra 2024 og frem. Dermed er det muligt at sikre grundlaget for den stærke beskæftigelsesindsats og en forsat lav ledighed i Vejle Kommune i en tid hvor beskæftigelsesområdet er under pres. Det vil dermed bidrage til et bedre indtægtsgrundlag i de kommende budget år. Indsatsen evalueres løbende.

En af udfordringerne på velfærdsområderne er, at det bliver mere og mere vanskeligt at skaffe tilstrækkeligt med kvalificeret arbejdskraft til at varetage opgaverne. Derfor skal der fokus på sygefravær, kompetenceudvikling og vikarforbrug. Det er hårdt for medarbejderne, når der ikke er hænder nok. Årets budgettildeling og satsningen på samarbejde skal hjælpe på denne problemstilling. Men sygefravær er også en faktor, som hver dag presser vores medarbejdere, da det betyder at nogen skal løbe ekstra stærkt eller at budgetterne belastes af vikarudgifter. Der investeres derfor i tiltag og indsatser for at nedbringe sygefraværet på velfærdsområderne. Indsatserne skal have fokus på det fysiske og psykiske arbejdsmiljø på de enkelte arbejdspladser, samt en koordineret central oversigt over tilgang i sygefravær, som forankres i direktionen.

S og SF ønsker at Vejle Kommune leverer en god kvalitet til vores borgere, med kompetente medarbejdere. Uddannelse er et vigtigt element og det er også fødekilden til de kommende medarbejdere i kommunen. Vi ønsker derfor at kommunen går i tæt samarbejde med UCL, Social- og Sundhedsskolen og andre uddannelser for at øge kvaliteten og fastholde elever. Der skal satses på trainee-forløb og andre elementer, f.eks. unge i fritidsjobs.

S og SF ønsker, at det personale, som borgerne møder, er faglig kompetente ansatte i Vejle Kommune og ikke eksterne vikarer. Derfor forventes tildelingen i budget 2024 markant at nedbringe vikarforbruget både i hjemmeplejen og på plejecentre men også i dagtilbud og skoler. Partierne ønsker at fagudvalgene følger det løbende og at Økonomiudvalget får en status inden sommerferien 2024.

Der afsættes en større pulje på drift v/Økonomiudvalget til nye, innovative indsatser overfor sygefravær, samarbejde med uddannelsesinstitutionerne samt nedbringelse af vikarforbruget.

S og SF er enige om, at der i fremtiden afsættes 2 mio. kr. til det gode personalepolitiske arbejde i projektet "Faglig stolthed – fordi du er ansat" samt kantinetilskud. Pengene bruges til fremme af arbejdsglæde og faglig stolthed på tværs af organisationen, samt øvrige initiativer, som kan bidrage til øget trivsel. Der afsættes 2 mio. kr. i 2024 til fortsættelse af projektet. Fra 2025 og frem afsættes 2 mio. kr. Desuden afsættes 0,5 mio. kr. i 2024 til at understøtte afledte indsatser fra den kommende trivselsmåling. Beløbene finansieres af driftspuljen v/Økonomiudvalget.

Investering i Kulturlivet i Vejle Kommune

I de kommende år er der afsat penge til et kulturhus i Vejle. I forbindelse med budgetforliget for 2024 ønsker forligspartierne at biblioteksprojektet udvides med en musik- og kulturskole. Derfor afsættes yderligere 20 mio. kr. i 2025 på anlæg v/Kultur-og Idrætsudvalget.

Et af de kommende kultur- og naturprojekter for Vejle Kommune er Hærvejsprojektet. Projektet skal realisere de store planer for f.eks. Egtvedpigens Verden, Anesminde mfl. Det er delvis finansieret via Nordea-fonden, så kommunen kun skal finansiere 50%. I den forbindelse reserveres der i kassen, 14,3 mio. kr. i 2024, 15 mio. kr. i 2025 og 14,3 mio. kr. i 2026.

En af de store udfordringer igennem de seneste år har været at få enderne til at mødes ved driften af halaktiviteterne. Derfor øges driftsbudgettet på KIU området med 5,73 mio. kr. i 2024, og 6,3 mio. kr. i overslagsårerne.

Midlerne er afsat til udvalgets fri disposition, men S og SF så gerne at driften af haller og kulturinstitutioner tilgodeses. Vi mener også at samarbejdsaftalen mellem Vejle Kommune og VB forlænges og tilpasses. Vi opfordrer også til at sandeventen finansieres af udvalget.

Når der flytter nye borgere til, stiger behovet for idrætsfaciliteter også. S og SF er derfor enig om at reservere 25 mio. kr. til udvidelse af halkapaciteten i Skibet. Og at der arbejdes på at finde rum i 2025 og 2026 til yderligere udvidelser f.eks. i Vinding.

Det er vigtigt, at der i kommende kapacitetsudvidelser tænkes i helhedsløsninger der kan være med til at løse kapacitetsudfordringer flere steder og skabe synergier. Der for projektet i Skibet skal ske en inddragelse af skole-, daginstitution- og idrætsklubberne - så hal

og idrætsfaciliteter tænkes på tværs. Det samme gør sig gældende i Vinding.

Reservation af 100 mio. kr. til et kommende IT-Universitet som et af fremtidens vækstinitiativer

S og SF ønsker et SDU IT-universitetscampus i Vejle. Derfor har vi aktivt søgt indflydelse på sagen, ved talrige besøg på Christiansborg. Vejles og Trekantområdets virksomheder har brug for højt specialiseret arbejdskraft til at skabe vækst og understøtte den grønne omstilling. Fremtiden er digital, så en vigtig del af væksten skal skabes ved at sikre flere IT-specialister. Syddansk Universitet (SDU) har derfor tilkendegivet, at universitetet vil etablere et stærkt, internationalt IT-forsknings og uddannelsesmiljø i Vejle når den nødvendige finansiering er tilvejebragt. Vejle Kommune vil sammen med centrale erhvervspartnere hjælpe SDU med at realisere den erhvervsfremme og erhvervsudvikling, som vil sikre udvikling af nye produkter og tjenester og fremtidssikre virksomhedernes konkurrenceevne. S og SF reserverer 100 mio. kr. til, sammen med SDU, over en årrække at skabe dette fundament for udvikling af nye jobs og fastholdelse og bosætning af højt kvalificerede kandidater. Samtidig fortsættes fokus på arbejdet med at gøre Vejle til en attraktiv studieby med byliv, adgang til studieboliger og fremtidige karrieremuligheder.

Investering i byudvikling og infrastruktur

S og SF er enige om at løsning af Vejle Kommunes trafikproblemer har høj prioritet. I den forbindelse arbejdes der videre med overvejelser om havneruten, herunder tunnel til fredeliggørelse af overgang mellem bymidten og fjordbyen. Der arbejdes for en statslig og privat medfinansiering af en havnetunnel, som kan skabe nye rum til by-

udvikling og forbinde midtby og havn. Der afsættes 250.000 til at undersøge finansieringsmulighederne i 2026.

S og SF afsætter en varig anlægspulje på 50 mio. kr. årligt som en del af basisbudgettet. Beløbet er dog på 75,9 mio. kr. i 2024 og 65 mio. kr. i 2025, grundet allerede kendte anlægsudgifter. Formålet er at bidrage til fremtidens byudvikling, anlæg af cykelstier, infrastruktur og klimasikring. Konkret skal puljen finansiere 18,8 mio. kr. i 2026 og 1,1 mio. kr. i 2027 til stormflodssikring langs Rødkildevej – et projekt som er finansieret i samarbejde med Realdania. Puljen skal tillige finansiere løsningen af en af Vejles store trængselsudfordringer: eventuel forlængelse af omfartsvejen til Høgsholtvej med mulig opstart af projektering i 2024 samt kommende VVM-undersøgelser vedrørende, eventuel yderligere forlængelse af omfartsvejen. Puljen forankres i Teknisk Udvalg.

Øvrige vækstinitiativer

Vejle Kommune har igennem de seneste år haft stor succes med at tiltrække fondsmidler til kommunale projekter. I forbindelse med fondsfinansiering har kommunen en egenfinansiering, som der skal afsættes midler til – ligesom der skal betales moms af fondsfinansieringen. Den allerede afsatte anlægspulje til fondsfinansiering suppleres fremover med mulighed for ansøgning til den centrale reservepulje.

S og SF er enige om at afsætte et driftsbeløb til Teknisk Udvalg på 10,1 mio. kr. i 2024, 10,5 mio. kr. i 2025 og 10,7 mio. kr. fra 2026 og frem. Der er bl.a. behov for grøn omstilling af materielgården samt dækning af øgede udgifter til handikapkørsel. Desuden er kollektiv trafik i disse år voldsomt udfordret. Passagerfracfald i busserne kombineret med

stigende energipriser og vækst i den udgiftstunge flextrafik belaster økonomien. S og SF ønsker blandt andet at det øgede driftsbudget, går til, ikke kun af optimere rutenettet men også at fortsætte betjening af lokalområder og at kunne sikre højere frekvens på centrale linjer og, så den kollektive trafik bliver mere attraktiv.

Den høje byggeaktivitet betyder at Byggesagsbehandlingen har travlt i Vejle Kommune. Hertil kommer et tryk på lovliggørelsessager som følge af SKATs nye ejendomsvurderinger. En opgave som ikke kan løses indenfor nuværende ramme. Der er derfor brug for flere ressourcer for at kunne følge med. På den baggrund afsætter vi 1 mio. kr. årligt fra 2024 til opnormering af personale.

På anlæg afsættes v/Beredskabskommissionen 0,5 mio. kr. i 2024 til indkøb af udstyr, som kan sikre at Vejle Brandvæsen har kapacitet til at fjerne en el-bil i brand.

Den nuværende bevilling til at fremme detailhandlens vækst og livet i bymidterne i Vejle samt i de fire centerbyer forlænges i en 3-årig periode. Der afsættes 2 mio. kr. årligt i perioden 2024-2026. Pengene finansieres af Økonomiudvalgets driftspulje.

Med vedtagelse af lokalplaner for alle kolonihaver igangsættes et større arbejde med lovliggørelse over den kommende 4-årig periode. Der afsættes 1 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027 til løsning af opgaven. Pengene finansieres af Økonomiudvalgets driftspulje.

Den nuværende ordning med en fokuseret indsats for opkrævningsområdet gøres permanent. Ordningen forventes årligt at kunne bidrage med en merindtægt vedr. restancer på 2 mio. kr. Der afsættes 0,9 mio. kr. fra 2024 og frem. Beløbet dækker to stillinger i Opkrævning. Pengene finansieres af Økonomiudvalgets driftspulje.

Investering i klima, natur og miljø

Vejle Kommunes klimaplan skal prioriteres stærkere i de kommende år. Der skal være fokus på at skabe en mere bæredygtig og miljøbevidst kultur, så det kommunale forbrug i Vejle Kommune reduceres. S og SF ønsker, at der laves et koncept for styring af kommunens forbrug med fokus på at nedbringe kommunens klimaaftryk.

Vi lægger stor vægt på at fremme adfærdsændringer indenfor det kommunale forbrug. S og SF ønsker blandt andet, at der skal der fokuseres på oplysning og uddannelse af kommunens medarbejdere og borgere. Dette vil hjælpe med at skabe bevidsthed om vigtigheden af miljøvenlige indkøb og forbrug og give folk de nødvendige værktøjer til at træffe informerede valg.

Vejle Kommune ønsker at understøtte fjernvarmeselskaberne i hurtigst mulig udrulning af fjernvarmeprojekter. Derfor opfordres Teknisk Udvalg også til at prioritere omstilling af kommunale bygninger med olie- og gasfyr til fjernvarme og andre bæredygtige varmekilder indenfor den afsatte anlægspulje til udvalget.

S og SF har besluttet at øge andelen af el-biler i kommunens bilflåde, i tråd med Vejle Kommunes Klimaplan, hvor et af delmålene er at hele den kommunale kørsel i 2030 foretages via elektricitet. Brugen af el-biler og VE-biler sender et signal om engagement i bæredygtighed og beskyttelse af miljø og klima.

Derfor ønsker vi at investere i flere el-biler og ladestandere, så kommunens ansatte kan levere tjenester i grønne køretøjer. Sammenlagt står 238 kommunale køretøjer klar til en udskiftning via en ny leasingaftale i 2025 og 2026. Der afsættes under anlæg 7,4 mio. kr. til opførelse af 119 nye ladestandere på de kommunale adresser i 2024

og 2025, samt under drift til udskiftning af 238 kommunale køretøjer via en ny leasingaftale 1,6 mio. kr. i 2025 stigende til 2,9 mio. kr. i 2026 og frem.

S og SF er enige om at prioritere 30 mio. kr. til Klima, Natur og Miljøudvalget under klimapuljen.

Vi vil opfordre til at udvalget fortsætter Sund Vejle Fjord projektet og andre gode tiltag.

Ekstraordinært vedligehold

S og SF er enige om at passe godt på kommunens bygningsmasse og veje og indhente det massive efterslæb på området. Ud over de i budgettet afsatte midler, er der reserveret 250 mio. kr. i 2025 og 200 mio. kr. i 2026 i kassen.

Vi skal bl.a. udbedre skaderne ved Vinding Idrætscenter, på Kirkebakkeskolen, renovere f Børkop Vandmølle. Det er aftalt at have et nyt vedvarende fokus på og investering i vedligehold og klimarenovering af kommunens bygninger samt indhentning af efterslæb på asfaltområdet, så vedligehold og reparationer ikke bliver unødigt dyre.

Særlige opgaver til direktionen:

Jf. konstitueringsaftalen er der i indeværende valgperiode en 2040 proces under Økonomiudvalget med fokus på Vejles fysiske udvikling. Som led heri skal Direktionen understøtte politiske drøftelser af såvel den politiske som administrative omstilling til fremtidens organisation og samfund frem mod 2040.

Der ønskes i den forbindelse tværgående analyser og forslag til resili-
ente projekter på helt kort og på længere sigt inden for:

- klima- og naturprojekter, som drivere for byudvikling og lokalsam-
fund
- velfærdsudvikling, herunder unges mentale trivsel, fremtidens
ældrepleje og anvendelse af velfærdsteknologi
- brug og vedligeholdelse af den kommunale bygningsmasse
- ønsker til udlæg af fremtidige erhvervsområder

S og SF ønsker at arbejde for en attraktiv arbejdsplads med fokus på
smidige og meningsgivende arbejdsprocesser, der sikrer løsning af de
kommunale kerneopgaver. Det kræver mod til forandring. Vi ønsker
derfor som led i 2040 processen igangsat en forandringsproces for at
opnå den bedste og mest optimale løsning af opgaverne. Processen
skal bl.a. udfordre, forandre og effektivisere ledelsesstruktur, arbejds-
gange og -processer, mødekultur på alle niveauer mv. Det overordnede
mål er at forandre arbejdskultur, vaner og rutiner for at opnå størst
mulig værdi i forhold til kerneopgaverne.

Direktionen skal derfor til kredsen af gruppeformænd tilvejebringe
forslag til proces og konkrete frisættende handlinger inden for omstil-
ling af den kommunale organisation, både på helt kort og på længere
sigt, f.eks. via afbureaukratisering, arbejdet med fremtidens genera-
tioner og ledelse, centralisering/decentralisering, politisk og admini-
strativ struktur mv.

Forliget i tal

Forligspartiernes politiske prioriteringer har resulteret i et budget for 2024-2027, der i hovedtal ser ud som følger:

Tabel 1

Resultatopgørelse - hovedtal	2024	2025	2026	2027
Beløb i mio kr.				
Det skattefinansierede område:				
Resultat skattefinansieret område (beløb fra resultatopgørelse ved Byrådets 1. beh.)	-250,7	-252,7	-373,4	-491,3
Ændringsforslag jf. ovenfor	186,3	285,8	317,0	261,7
Hensættelse som følge af anlægsrevision	55,9	-33,1	-4,9	-17,9
NYT resultat	-8,5	0,0	-61,3	-247,5

Budgettet bygger på de kendte økonomiske rammer samt opretholdelse af den økonomiske balance. Hertil kommer de politiske prioriteringer.

Økonomiske prioriteringer i tal

Forhandlingerne har overordnet set resulteret i følgende rammer til serviceudgifter, midler til overførselsudgifter samt anlægsudgifter. Indtægterne er baseret på valget af statsgaranti.

Serviceudgifter:

Tabel 2

Beløb i mio kr.	2024	2025	2026	2027
Serviceudgifter jf. KL's definition	5.542,4	5.578,2	5.549,1	5.541,4
Øvrige driftsudgifter	398,2	397,5	396,8	396,8

Indeholdt heri er der tilført udvalgene i alt 782,75 mio. kr. i perioden 2024-2027. Midlerne er prioriteret til de enkelte udvalg som følger: Økonomiudvalget (84,12, mio. kr.), Teknisk Udvalg (42,0 mio. kr.), Børne- og Familieudvalget (204,0 mio. kr.), Seniorudvalget (248,0 mio. kr.), Sundheds- og Forebyggelsesudvalget (8,0 mio. kr.) Voksenudvalget (156,0 mio. kr.) samt (Kultur- og Idrætsudvalget (24,63 mio. kr.).

Overførselsudgifter:

Tabel 3

Beløb i mio kr.	2024	2025	2026	2027
Overførselsudgifter	2.034,0	2083,2	2.127,9	2.164,0

Midlerne hertil tager udgangspunkt i Vejle Kommunes andel af den samlede ramme for overførselsudgiftsområdet på landsplan jf. den politisk godkendte handleplan samt en konkret vurdering af udgifterne til bl.a. forsikrede ledige, kontanthjælp, førtidspension og sygedagpenge.

Anlæg (skattefinansieret):

Tabel 4

Skattefinansieret anlæg - beløb i mio kr.	2024	2025	2026	2027
Anlægsudgifter	405,4	422,0	441,4	386,2
Anlægsindtægter	-99,0	-43,1	-33,2	-51,0

Kommunens økonomiske styring

Vejle Kommunes økonomiske styring er baseret på stram styring, omstilling og skarpe prioriteringer. Forligspartierne ønsker at fastholde denne styring, der over en længere periode har vist sig at være helt afgørende for stabilitet i vores velfærdsydelser. Fastlagte principper som rammeoverholdelse, ansvarlighed i udvalgene og stor ressourcebevidsthed er helt centrale. Økonomistyringen sikres desuden gennem løbende omstillinger og ved decentralisering af kompetence og ansvar til de udførende led. Disse principper ønsker forligspartierne at værne om.

God økonomistyring er også at sikre økonomiske balance over de kommende år.

S og SF ønsker derfor følgende tiltag for 2024:

Det aftalte budget er generelt realistisk og robust, men der knytter sig dog en vis usikkerhed til især realiseringen af de budgetterede salgsindtægter og de økonomiske rammevilkår de kommende år.

- **Der hensættes 55,9 mio. kr. af finansieringen fra 2024 til 2025-2027 som følge af tidsmæssig forskydning af anlægsprojekter.**
- **Desuden finansieres fremrykkede projekter til 2023 af finansieringen i 2024 med 101,8 mio. kr. og i 2025 med 0,7 mio. kr.**
- **Som følge af økonomiaftalen frigøres rum til velfærdsprioritering med 5 mio. kr. i 2024 og reduceret forbrug af eksterne konsulenter med 4,5 mio. kr. i 2024. Omstillingskravet fordeles ud fra udvalgenes andel af de samlede serviceudgifter.**
- **Som følge af økonomiaftalen foretages administrative besparelser for 14 mio. kr.**
- **Den afsatte pulje til anlæg i 2025, 2026 og 2027 er ikke disponeret fuldt ud med henblik på at bevare et økonomisk handlerum i de kommende år.**
- **Fagudvalgene skal fortsat have fokus på at realisere de besluttede anlægsprojekter, således overførslerne mellem årene på udvalgsniveau holdes op på det reducerede niveau (jf. budgetforlig 2018).**

Fokus på rammeoverholdelse

S og SF lægger stor vægt på en ansvarlig økonomisk styring af kommunen med rammeoverholdelse i de enkelte udvalg. Dette er dels forudsætningen for, at kommunen fortsat kan have en sund og stabil økonomi, men også nødvendigt for at undgå at blive pålagt budgetsanktioner af staten. Derfor understreger forligspartierne også vigtigheden af, at der fra centralt hold, sammen med fagudvalgene, løbende tages de nødvendige tiltag for at sikre rammeoverholdelse. Økonomiudvalget vil følge dette nøje via månedlige opfølgninger og om nødvendigt tage en dialog med fagudvalg, som måtte have udfordringer med at overholde den besluttede økonomiske ramme i det enkelte budgetår. De øgede budgetter skulle gerne gøre øvelsen nemmere at håndtere i dagligdagen.

De statslige begrænsninger af de kommunale udgifter betyder, at det fortsat er afgørende, at fagudvalgene tager ansvar for at planlægge anvendelsen inden for den ramme, udvalget råder over. Rammerne er blevet en del større med dette budgetforlig, men der er stadig vigtige prioriteringsopgaver, som udvalgene skal løse. S og SF er enige om, at mødes med til egentlige midtvejsreguleringer, som et greb til at sikre budgetoverholdelse.

Selvbudgettering eller statsgaranti 2024

S og SF konstaterer, at der på forhandlingstidspunktet ikke foreligger endelige beregninger ved selvbudgettering, idet KL ikke har fremsendt en ny beregningsmodel med nye vækstskøn og indkomstberegninger. Vi er derfor enige om, at såfremt der ved Byrådets 2. behandling af budgettet vælges selvbudgettering, mødes alle partierne med henblik drøftelse af håndteringen af gevinsten ved selvbudgettering.

Fredag den 22. september 2023

 Lone Myrhøj SF

 Martin Sikær

 Søren Peschardt

 Morten Skovlund

 Alex Vejby Nielsen

 Anne Sofie Stjernholm

 Azra Hasanbegovic

 Allan Pedersen

 Mette Ejby Pallesen

 Claus Behrendsen

 Britta Bitsch

 Martin Jensen

Bilag med politiske prioriteringer

Tilførsler

... Mio. kr. ...

Tilførsel af midler ifølge politiske prioriteringer	2024	2025	2026	2027
Div. Udvalg - Lov-/ Cirkulæreprogram, serviceudgifter	13,33	14,52	16,80	16,80
Div. Udvalg - Anlægsforskydninger/anlægsrevision	- 55,92	33,16	4,90	17,85
BK - Brandhaner	1,28	1,28	1,28	1,28
Drift - serviceudgifter				
SU - Til udvalgets disponering	62,00	62,00	62,00	62,00
VU - Til udvalgets disponering	39,00	39,00	39,00	39,00
KNMU - Til udvalgets disponering	3,00	3,00	3,00	3,00
BFU - Til udvalgets disponering	51,00	51,00	51,00	51,00
ØU -Pulje til Økonomiudvalget	17,28	22,28	24,74	22,82
ØU -Politisk Organisation (sættes Okr.)	0,00	0,00	0,00	0,00
TU -Til udvalgets disponering	10,10	10,50	10,70	10,70
KIU - Til udvalgets disponering	5,73	6,30	6,30	6,30
SFU -Sundhedsindsatser -genoptræning	2,00	2,00	2,00	2,00

ØU -Nedlæggelse af Den centrale Reservepulje (rest der ikke er disponeret)	-37,68	-40,58	-41,74	-41,82
--	--------	--------	--------	--------

Drift - overførselsudgifter

AU - Beskæftigelsesindsats	5,00	5,00	5,00	5,00
----------------------------	------	------	------	------

Renter

Tinghøj (renter)	1,90	3,70	5,30	5,20
------------------	------	------	------	------

Anlæg

BFU Daginstitutioner	20,00	45,00	45,00	45,00
TU -Byudvikling, klimasikring, omfartsvej, Infrastruktur, bygninger, cykelstier	75,90	65,00	50,00	50,00
KNMU - Klimapulje	7,50	7,50	7,50	7,50
BER - Brandbil - Slukning af El-bil	0,50	0,00	0,00	0,00
ØU (div. udvalg) El-bil ladestandere	4,80	2,60	0,00	0,00
ØU - Havnetunnel - Undersøgelse af mulig statslig og privat medfinansiering	0,00	0,00	0,25	0,00
SU - Anlægspulje til vaskehal	3,50	0,00	0,00	0,00
KIU - Udvidelse af kultur og idrætsfaciliteter	0,00	20,00	0,00	0,00
ØU - Nedtagning af godsbanebygning udgår	-0,52	0,00	0,00	-17,85
ØU - Pulje til konkrete projekter til senere udmøntning	0,00	-45,40	45,40	0,00

I alt tilførsel	229,70	307,85	338,42	285,77
------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Finansiering

... Mio. kr. ...

Finansiering af politiske prioriteringer	2024	2025	2026	2027
Div. Udvalg - Lov-/ Cirkulæreprogram, øvrige	0,00	0,00	-0,66	-0,66
Div. Udvalg - Lov-/ Cirkulæreprogram, overførsler	-2,38	-2,31	-2,30	-2,30
ØU - Administrative besparelser	-12,50	-13,10	-13,10	-13,10
Div. Udvalg - Administrative besparelser	-1,50	-0,90	-0,90	-0,90
Generelle tilskud - pga. hævet serviceramme	-13,30	-13,30	-13,30	-13,30
Grundskyld - ændret udmelding	-13,70	-7,90	-16,60	-25,90
Tilskud - pga. ændret grundskyld	0,00	15,50	25,40	32,10
DCR - Tværgående indsatser for fremtidens velfærd (-6 mio. kr. i 2023)				
Buffer nulstilles i 2024	-20,00	0,00	0,00	0,00
Låneoptagelse modpost buffer	20,00	0,00	0,00	0,00
ØU - Finansiering via afsatte anlægspuljer	0,00	0,00	0,00	0,00
I alt finansiering	-43,38	-22,01	-21,46	-24,06

Forventede reservationer finansieret af kassetræk i de kommende år

i mio. kr.	2023	2024	2025	2026	2027	
IT-universitet	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	
Gammel gæld SU/VU 2022	48,4	0,0	0,0	0,0	0,0	
Forventet gæld SU/VU/BFU 2023	58,6	0,0	0,0	0,0	0,0	
Hærvejsprojekt	0,0	14,3	15,0	14,3	0,0	
Efterslæb på klimahandlingsplaner, infrastruktur etc.	0,0	0,0	250,0	200,0	0,0	
						Total
Samlet reservation på likviditet	107,0	14,3	265,0	314,3	0,0	700,6

S og SF ønsker også i fremtiden at Vejle Kommune skal drives økonomisk ansvarligt.

I den forbindelse ønsker vi at hæve beløbet for, hvad der skal være til rådighed i kassen, fra de nuværende 230 mio. kr. til 750 mio. kr.

